

Innledning

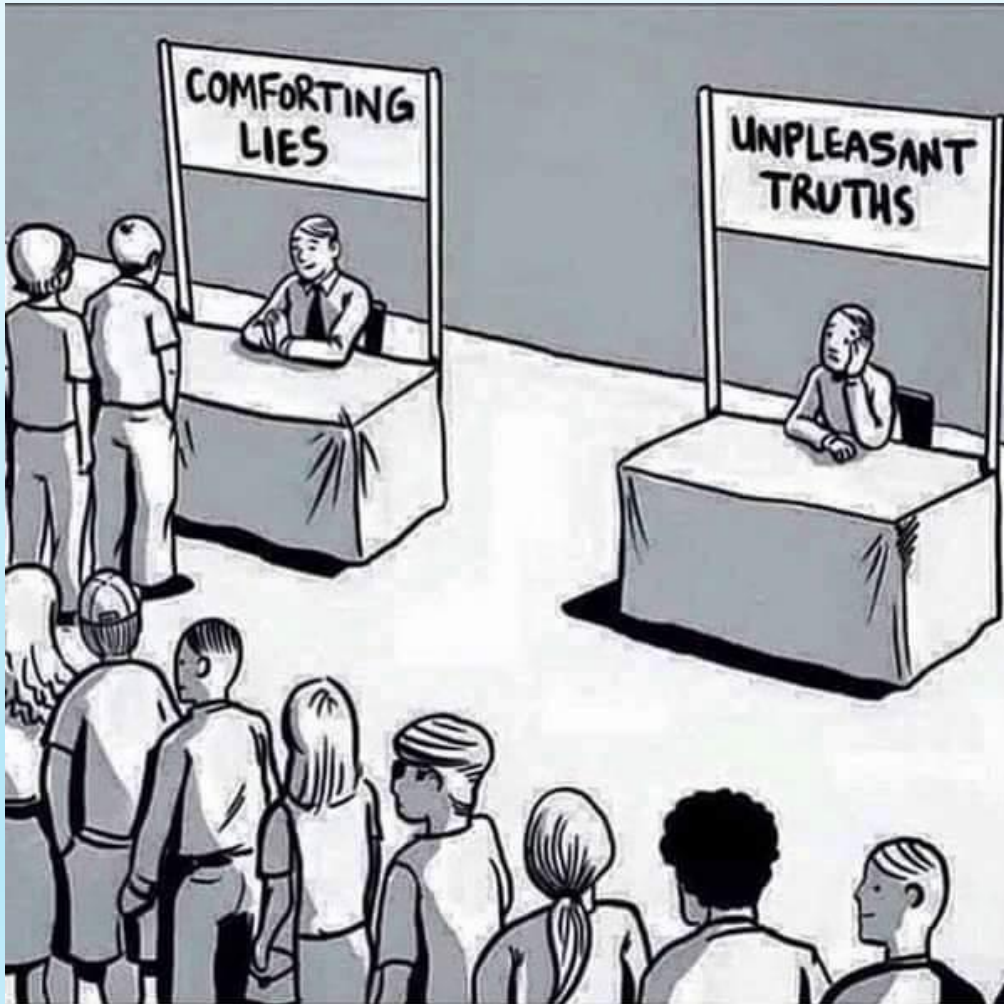
Oppdrett i Afrika - potensiell industri eller en bistandsdrevet drøm?

Oppfølging av media stormen før sommeren!

27 september 2017

Tilapia oppdrett i Afrika

Mange aktører og mange meninger

Har introduksjon av niloticus før rammeverk og konsekvensanalyser var på plass ødelagt for økosystemer og andre potensielle arter?

Startet det hele i feil ende?

Bærekraft?

En hel skog av aktører - finnes regler, juridiske konsekvenser og forpliktelser?

Bildet er kanskje ikke bare svart hvitt?

- ❑ Africa's poor have largely benefited from small scale aquaculture projects
- ❑ It is a huge potential for aquaculture using Norwegian cage technology in African Lakes and along the coasts
- ❑ African countries have to produce their own feed and not import feed or broodstock.

- ❑ Most evaluations **DO NOT** discuss productivity. Only how many ponds and producers etc.. **Nothing about profitability.**
- ❑ Perhaps, **but what species** justify such investments. Current markets may only absorbed small volumes at the time and infrastructure is almost not existing. Cost levels in Africa not justifying export.
- ❑ Most major fishfarming nations import feed or feed ingredients.

❓ Development aid has been successful in developing strong relevant institutions.

❓ Organizations are helpful in developing private sector and are creating an enabling platform for investments. Provides relevant technical assistance on the ground.

❓ Even in the few cases where a regulatory framework is in place the bureaucracy is hard to penetrate. The same institutions are often the cause of corruption. Lack of enforcement is evident.

❓ Many organizations are over-dimensioned and struggles to survive. Underlying industry are not even remotely big enough to justify the size of the organizations. Corruption, red tape and aid projects are some of the alternative ways to finance their operations. Staff do not have relevant experience!

❓ AID SHOPPERS!

40 år med bistandsstøttet oppdrett?

Småskala

- ? USAID/Peace Corp startet allerede på 90tallet - rural aquaculture
- ? Hele Afrika overstrødd med tilapia niloticus?
- ? Alle former fra «Rice Fish» til cage farming
- ? Alle er med, Verdensbanken, NGO'er og Misjonærer
- ? Ukritisk til spredning - målet helliger midlet - hvor er læring fra «sucess stories»
- ? Hva kan de mange involverte om tilapia oppdrett og eventuelle konsekvenser?

Komersielle

- ? Finnes få større industrielle pond farmers (Kina investerer nå i Angola - Egypt er unntaket)
- ? Noen få cage farmers i de store sjøene, Victoria, Kariba, Volta
- ? Mange (de fleste?) igangsatt med bistandsstøtte
- ? Hesten foran vognen
- ? Er de lønnsomme? På sikt?
- ? Produksjonskostnadene?

Eksempl Mosambik (trolig ikke enestående)

Småskala

- ❓ Norge og andre har bidratt til å bygge over 9 000 dammer bl.a. i Gorongosa Nasjonalpark og nær Lake Malawi (Niloticus spredd trolig også i sjøen)
- ❓ En IFAD/FAO/EU Investering på ca 4 millioner Euro gir trolig mindre enn 100 ton fisk i året. Pris per Kg? Rundt 100 kr/Kg forutsatt at dammene produserer i 4 år

Industriell

- ❓ Produksjon i merder i minst tre innsjøer med bistandsstøtte og med “community focus”
- ❓ Kun en håndfull aktører igjen. De fleste døde med avvikling av støtten
- ❓ Ingen EIA eller baseline studies for noen av sjøene
- ❓ Klager på markedet! Produksjonskostnad over 2.5 USD/Kg

Myndigheter og donorer hadde (og har?) sjansen til å lage en bærekraftig plattform med riktige incentiver. Har toget gått? F. eks. så er TiLV trolig allerede spredd over det meste av Afrika?

I realiteten ingen koordinering mellom donorer, NGO'er eller myndigheter!

Felles for småskala og industriell oppdrett

- ❓ Uten gode innsatsfaktorer er ikke oppdrett lønnsomt
- ❓ Genetikk er viktig - import eller oppbygging av lokale arter?
- ❓ Hvem skal finansiere avl? Høna og egget, ingen industri uten forbedret settefisk, ingen finansiering uten etterspørsel
- ❓ Donorer har alt for kort horisont. De fleste vil jo ha en bauta over «sin tid» Det tar 10-15 år å bygge opp et industrigrunnlag for oppdrett

Eksempet Bangladesh

- ❓ Bangladesh is the fifth-largest aquaculture producer in the world. In 2014, production from aquaculture contributed 55% of the total fish production of 3.55 million metric tons.
- ❓ There are more than 3 million fish farmers in the country, most with a small household ponds of about 600 m². About one-third of farmed fish in Bangladesh are produced by smallholders.
- ❓ Tilapia production increased from 12 000 tons in 2000 to above 250 000 tons in 2014 -> still growing rapidly
- ❓ **Dr. Benoy Kumar Barman** - tilapia *Niloticus* is not a problem in terms of biodiversity. No tilapia survives in the rivers and is not introduced to the lakes (?)
- ❓ Economic development, climate change and urbanization is a much bigger threat to native species.
- ❓ **Tilapia production likely to increase to 1 million ton in 10 years. Affordable and robust.**

Hentet fra Fisk for Utvikling

Norsk fiskeoppdrettsekspertise

- ❓ Norge har blitt en viktig internasjonal aktør i oppdrettsindustrien. Interessen øker fra utviklingsland som ønsker hjelp til å etablere en egen oppdrettsindustri.
- ❓ Norge bistår med å utvikle oppdrettsindustrien på en bærekraftig måte.

Hva gjør Norge?

- ❓ Norsk bistand til akvakultur bidrar gjennom multilaterale organisasjoner, stat-til-stat-samarbeid, ikke-statlige organisasjoner og kommersielt næringslivssamarbeid.
- ❓ Fiskeoppdrett er i dag et viktig område for samarbeid med blant andre Vietnam, Thailand, Indonesia, Kina, Malaysia, Mosambik og Cuba.

Norges rolle i Afrika blir mindre og mindre - Asiatiske nasjoner tar over.

Mange er kritiske til Norske bidrag kan de ha juridiske konsekvenser?

- ❓ Oppsiktsvekkende rapport Nå er det fastslått at en av variantene av ILA-viruset som ble funnet i Chile kommer fra Norge. Videre hevder vår kilde at det høyst sannsynlig kommer fra stamfisk i [REDACTED].

Publisert i Kyst.no: 10.06.2008

- ❓ Nå er det fastslått at en av variantene av ILA-viruset som ble funnet i Chile kommer fra Norge. Videre hevder vår kilde at det høyst sannsynlig kommer fra stamfisk i [REDACTED].

Etterforskningen ble avsluttet i august i fjor høst, fordi man manglet god nok bakgrunnsinformasjon til å tiltale enkeltpersoner eller selskaper.

Dagbladet 17/9-2010

- ❓ **Norwegians Concede a Role in Chilean Salmon Virus**

(By [ALEXEI BARRIONUEVO](#) JULY 27, 2011 The New York Times)

- ❓ **Chile ville gå til erstatningssak mot Norge pga ILA smitte**

Hegnar 27/11-2011

Hvis det er lønnsomt er det lettere å akseptere

Eksporterte kongekrabbe for en halv milliard

Kongekrabben skaper arbeid i bygder som var i ferd med å dø ut. Krabbe for over 500 millioner ble eksportert fra Finnmark i fjor.

Jan Harald Tomassen
@jhtomassen
Journalist

Ksenia Novikova
Journalist

🕒 Publisert i dag, for 4 timer siden

Kongekrabben skaper liv i småbygder. Viktigere enn turisme, sier aktører i næringen.

FOTO: JAN HARALD TOMASSEN / NRK